

FORUA

Jose Arregi

Foruko frantziskotarren komentuan ikasten dagoan mutil batek irabazi dau COCA-COLAK-eta antolatatu dabean idazleia-keta nagusia.

Leiaketa au probintzia guztietan ospatu da. Probintzia bakotzak daukoz bere txapeldunak. Baiña probintzietako txapeldun orreen artean, Euskalerrri osoko txapelduna aukeratu dabe. Ta txapeldun onek, Bizkaitik urten dau. Orretara ba, Bizkaiko txapeldun eta batez be Euskalerrriko txapeldun.

Mutil au JOSE ARREGI OLAIZOLA da. Ez da bizkaitarra, naizta orain Bizkaian bizi. Azpeitiko da.

Biotz biotzetik zorionak emon guraz batera, beragaz berba apur bat egin gura dogu.

—Zenbat urte daukozuz?

—Amabost, eta zemendiaren (noben-brearen) 7an beteten dodaz amasei.

—Frantziskotar apaiz izateko ikasten zabizala ba dakigu. Gero, zer izateko esperantza daukozu?

—Lenengo, fraille. Eta gero, bide orren barruan, ez dakit zer izango nazan.

—Zenbakarren urtea daroazu karrera orretan?

—Orain bosgarrena amaitzen. Iru egin nebazan Arantzazun, eta emen Foruan beste bat. Eta orain ari naz emengo azken urtea bukatzen. Gero, udazkenean, Zarautzera joango naz, abitua artzera.

—Zer gustetan jatzu ikastea?

—Izkuntzak batez be.

—Idazteko zaletasunik ba daukozu?

—Bai, dexente. Orain artean, euskera ikastean, orixe egin dot geien, idatzi, eskribidu.

—Nun ikasi dozu euskeraz eskribitzen?

—Etxetik kolejiara joan nintzanean, ez neban bape idazten. Kolejioan Aita Biktoriano Gandiagagaz asi nintzan lenengo idazlanak euskeraz egiten. Euskal idazle jator orregaz iru urte egin nebazan. Eta laugarrena, emen Foruan, Aita Dionixio Arrutigaz. Orain ostera, bosgarren urte au, Joxe Luis Zurutzagaz.

—Nortzuk izan dira, euskera arloan on egin deutsuen maixuak?

—Batez be or goian aitatu dodazan irurok. Eta zelan ez, neure gurasoak. Danai esker bero bero bat biotz biotzetik.

—Geien irakurten dozuzan euskal idazleak, zeintzuk dira?

—Geien geien Txomin Agirre, Lizardi eta beste banaka batzuk.

—Eta erdal idazleak?

—Onek ez dodaz askorik leiduten. Baiña batzuk aitatzekotan, Jacinto Benavente eta Gabriel y Galán. Gaiñera, idazlerik onenak ikasten nabil, euren mamin eta azalari begiratuaz.

—Asko irakurten dozu euskeraz?

—Bai, asko-edo.

—Ikusten danez, zure alegin guztiak zeozetarako balio izan dabe. Orain, txapeldun eginda ikusten zaitugu. Leiaketara presentatu zifanean, pentsatu zenduan irabazi zeinkeanik?

—Egia esateko, ezer bez. Momentu batzutan, leiaketarako ez idaztea pentsatu neban. Eta irabazi nebala esan eustenean, ezin izan neban siñistu, eta beste nonor izango ete zan pentsatzen neban.

—Zenbat sari eta zelakoak artu dozuz?

—Bizkaiko txapeldun izateagaitik, toka-disko bat emon eusten; diskorik oraindiño ez deuste emon; ez dakit geroago bialduko deusten ala ez. Ta Euskalerrriko txapeldun izateagaitik, Frantzia aldeko Euskalerrira aste beteko ibillaldi bat egiteko erea eukiko dot.

—Ba, ibillaldi on bat izan daizula opa deutsut. Eta mugaz andiko gure beste anaiak ikustean, zure euskal zaletasuna biziagotu daitela.

JOAN MARI TORREALDAY

NABARNIZ

Nabarnizen gauzak, egitekotan, goitik egiten dira, txikikerietan ibilli barik.

Arri josoketak dirala? Ea non dagoan ango lako morroskorik. Orain urte batzuk, Ormaetxe; gaur, edozein mutil bardingok urtengo deutsu txapeldun.

Indiaba (indarra), arbi, nabo, arto ta beste ortulandaretan, zein erri nagusi Bizkai osoan be? Nabarniz, ezbai barik. Orretan dira ba nabarniztarrak!

Ta zeuk nai dozun egunen baten joan zeintek Nabarnizera. Sartu edozein baserritan. Etxerakoan esango deustazu ea non egin dozun sekula ango lako betekadarik.

Ez, ori ez. Nabarnizen gauzak ezin leitekenez neurri txikian egin. EZKONTZAK eurak be ez, aor.

Ta auxe da ba, gaur esan gura deutsudan gertakizuna.

Ezkundu, edozein ezkontzen da, nogaz euki ezkerro beintzat. Au edonon gertatzen da. Baiña Nabarnizen atzo izan zan lako ezkontzarik, ez dogu sarri askotan ikusten. Neu, idazlari au nengoan koruan organuaren aurrean, Mendelssonhn'en «Ezkontza Martxea» joteko gertu. Onetan, gorringoa lako matrail gorridun mutiltxu bat ba jatort arnasoska, ta ba diñost: Jaune, asi beite joten; oraintxe datoz eleizara-ta.

Etorri be, ba etozan ba, alfonbra ta larrosazko bidetik, tronpeta soñu artean: bat, bi, iru pareja, jendetza aundi batek lagunduten eutsela. Altara aurrerañio eldu ziran, eta euren lekuak artu. Onetan, sakristiatik altarañantz, beste prozeziño bat: bat, iru, bost fraille. Ixildu zan organua. Asi zan mezea.

Ta, ANAITASUNArako jakingarri izango zala-ta, boligrafoa ta papertxu bat artu nebazan eskuan, ikusten nengoanaren barri emoteko. Asi nintzan altara aurrekoen izen-abizenak artzen, eta bateko Zabalgojeaskoa, besteko Zabalgojeaskoa eta urrengo be Zabalgojeaskoa... papera txiki egin jatan guztien ezaugarri jartzeko. Sei neba-arreba era batera altaran! Sei Zabalgojeaskoa! Iru Kristoren ordezeko, Arantzazuko fraille frantziskotar (Adrian, Damian, Bitorio), ta iru ezkontzako sakramentua artzera etorriak: Elias, Dominga ta Arantza.

Euki eban atzo zer ikusi naiko Nabarnizko erriak, batezbe ikusmira etorri zan ume ta andra talde arek! Mikelak-eta, Paulak-eta, Eustakiak-eta ba dauke, ziur, zati baterako autu-mautu gozoa.

Baiña izan eban zer sentidu ta zegaitik poztu geiago, sei neba-arreba oneen ama zoriontsu Maria Nievesek. Amaika seme-alabetatik, lau frantziskotar (bat Bolivian, mixiolari: Aita Juan), bost ezkontuta, ta beste bi oraindiño ames gozoak egiteko aroan (bat etxean, bestea Australian). Zorionekoa benetan, alako familia eder, kristiñau ta alkartua sortu dauan andrea.

Amaitu zan mezea. Ta meza ostean, oi danez, bolanderak uste dozue? Beste erri baten alan izango zan. Nabarnizen ez. Nabarnizen, gauza apartekoak jazo bear: bolandera orde, oiñaztuak ta trumoiak jo eben; gogor jo be gero, Mendelssonhn'eri irabazi guran. Euri zaparrada ederra jausi zan, Gernikara jatsiten giñan artean. Baiña pozik gentozan Gernikarantza. Euri zaparradea, erretratistak ezezik, guztiok artu genduan ezkonbarrientzako be deinkaziñorik ederrena lez.

ANAITASUNAREN
zuzenbide barría

Torre, 3, 1.º

BILBAO - 5

Tel. 24 14 67